بسم الله الرحمن الرحيم

ސިވިލް ކޯޓު

ފައިސަލާ ނިމުނުގޮތް

1902-CVC-2024

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ގުޅުން ޕަބްލިކް ލިމިޓެޑް ކޮމްޕެނީ ވ. ހަފްސާ ރީނާ މުހައްމަދު

މަސައްކަތާއި މުދަލާއި ޚިދުމަތުގެ އަގު ހޯދުން

ޙުކުމްކުރި ޤާޟީ

އިސް ޤާޟީ އަޙްމަދް ވަޙީދު

ނިމުނު ތާރީޚު

20 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1446

23 އޮކްޓޫބަރު 2024

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު 20212 | ފޯން: 3002701, 3002702, 3002703 | އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv

ދައުވާކުރާ ފަރާތް

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބޭންކް ޕަބްލިކް ލިމިޓެޑް ކޮމްޕެނީ

ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު C-0024/88

ދައުވާލިބޭ ފަރާތް

ހަފްސާ ރިޝާ މުޙައްމަދު

މ. ވަސްކާމަނުގެ / މާލެ

ދ.ރ.އ. ކާޑު ނަންބަރު: A003994

ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚު

22 މުޙައްރަމް 1446

28 ޖުލައި 2024

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު 20212 | ފޯނު: 3002701, 3002702, 3002703 | އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv

ދައުވާގެ ޚުލާޞާ

މިއީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ގުޅުން ޕަބްލިކް ލިމިޓެޑް ކޮމްޕެނީ (ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު: C-0024/88) (މީގެ ފަހުން "ދިރާގު") އިން މ. ވަސްކޮޓަނުގެ / މާލެ، ހުސައިން ރިޟާ މުޙައްމަދަށް (ދ.ރ.އ. ކާޑު ނަންބަރު: A003994) އަށް އެކިފަހަރު މަތިން ޕޯސްޓްޕެއިޑްފައިވާ ހިދުމަތްތަކަށް ދައްކަންޖެހޭ ޖުމްލަ 15,891/37ރ (ފަނަރަ ހާސް އަށް ސަތޭކަ ނުވަދިހަ އެއް ރުފިޔާ ތިރީސް ހަތް ލާރި) އާއި މި މައްސަލަ ކޯޓަށް ހުށަހަޅަންޖެހުނުގެ ސަބަބުން ދިރާގުން ހަރަދުކުރަންޖެހުނު -/2,000ރ (ދެ ހާސް ރުފިޔާ) އާއިއެކު ޖުމްލަ 17,891/37ރ (ސަތާރަ ހާސް އަށް ސަތޭކަ ނުވަދިހަ އެއް ރުފިޔާ ތިރީސް ހަތް ލާރި) އެދި އެއްފަހަރާ ދެއްކުމަށް ހުސައިން ރިޟާ މުޙައްމަދުގެ މައްޗަށް ދައުވާކޮށް ހުށަހަޅުއްވުމުން ބެލުނު މައްސަލައެކެވެ.

ދައުވާކުރާ ފަރާތުން ދައުވާގެ ތަފްޞީލު ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތް އަދި ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކިތައް

1. ދިރާގުން ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ 07 ޖަނަވަރީ 2017 ގައި ހުސައިން ރިޟާ މުޙައްމަދުގެ ފަރާތުން ވަނީ ދިރާގުގެ ސަރވިސް ފޯމް އެގްރިމެންޓް ފޯމު" ފުރިހަމަކޮށް، ހުސައިން ރިޟާ މުޙައްމަދުގެ ފަރާތުން ބޭނުންކުރަމުންދިޔަ "ސްމާރޓް 299" ޕެކޭޖް "ޕޯސްޓް ޕެއިޑް 550" ޕެކޭޖަކަށް ބަދަލުކުރަން އެދިފައިވާކަމާއި،

2. މިގޮތުން ހުސައިން ރިޟާ މުޙައްމަދުގެ އެދުމުގެ މަތިން ދިރާގުންވަނީ ހުސައިން ރިޟާ މުޙައްމަދުގެ އެކައުންޓް ނަންބަރު BA00151941 އިން ސަރވިސް ނަންބަރު 778XXXX އަށް ހިދުމަތް ޕޯސްޓްޕެއިޑްކުރިކަމާއި،

3. ދިރާގުން ޕޯސްޓްޕެއިޑްކުރިއާ ބޭނުމުން ހިދުމަތްތަކުގެ ބޭނުންކުރުމުގެ ސަބަބުން ހުސައިން ރިޟާ މުޙައްމަދުގެ ފަރާތުން މިހާތަނަށް ޖުމްލަ 15,891/37ރ (ފަނަރަ ހާސް އަށް ސަތޭކަ ނުވަދިހަ އެއް ރުފިޔާ ތިރީސް ހަތް ލާރި) ދައްކަންޖެހި ނުދައްކާއިވާކަމާއި،

4. ހުސައިން ރިޟާ މުޙައްމަދުގެ ފަރާތުން ދިރާގަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ލިބިގަތުމުގެ ގޮތުން، ފައިސާ ދެއްކުމަށް އެދި ދިރާގުން ހުސައިން ރިޟާ މުޙައްމަދަށް ސިޓީ ފޮނުވައިފައިވާކަމާއި، މިގޮތުން 23 އޮކްޓޫބަރު 2022 ވަނަ ދުވަހު ފޮނުވައިފައިވާ ނަންބަރު (Ref: 219) DHR/2022/MCC/61 ސިޓީ ހިމެނޭކަމާއި،

5. އަދި ފައިސާ ދެއްކުމަށް އަންގައި 08 ނޮވެންބަރު 2023 ގައި ދިރާގުގެ ޤާނޫނީ ވަކީލުންގެ ފަރާތުން ހަފްސާ ރިޝާ މުޙައްމަދުގެ ދާއިމީ އެޑްރެހަށް ޕާސަލް ޕޯސްޓް އެއްކޮށް ފޮނުވާފައިވާކަމާއި، ނަމަވެސް ޕާސަލް ޕޯސްޓް ބާއި އެއްގޮތަކަށްވެސް ހަފްސާ ރިޝާ މުޙައްމަދުގެ ފަރާތުން ފައިސާ ދައްކާފައިނުވާކަމާއި،

6. ހަފްސާ ރިޝާ މުޙައްމަދުގެ ފަރާތުން ދިރާގަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ މިއަދާއި ހަމައަށްވެސް ދައްކާފައިނުވާތީ، ޙުކުމް ތަންފީޒުކުރުވުމަށްޓަކައި މި މައްސަލަ ކޯޓަށް ހުށަހަޅަންޖެހުނުމުގެ ސަބަބުން ދިރާގުން -/2,000ރ (ދެ ހާސް ރުފިޔާ) ތަންފީޒުކުރަން ހަރަދުކުރަންޖެހިފައިވާކަމާއި، އެހެންކަމުން، ދިރާގުން މި މައްސަލަ ކޯޓަށް ހުށަހެޅިދުވަހުގެ މި ފައިސާ ހަފްސާ ރިޝާ މުޙައްމަދުގެ ކިބައިން ނަގައިދިނުމަށް އެދޭކަމުގައި ދިރާގުގެ ޤާނޫނީ ވަކީލުން ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

7. ދިރާގުން މި މައްސަލާގައި ހެކީގެ ގޮތުގައި ހުށަހަޅާފައިވަނީ؛

ޑޮކިއުމަންޓް 1- ސަރވިސް ފޯމް އެޕްލިކޭޝަން ފޯމުގެ ކޮޕީއެއް،

ޑޮކިއުމަންޓް 2- ސަރވިސް ނަންބަރު 778XXXX ގެ ބިލްތަކުގެ ކޮޕީއެއް،

ޑޮކިއުމަންޓް 3- އައުޓްސްޓޭންޑިންގ ދައްކާފައިނުވާ އެކައުންޓް ސްޓޭޓްމަންޓްގެ ކޮޕީއެއް،

ޑޮކިއުމަންޓް 4- ފައިސާ ދެއްކުމަށް އަންގައި ދިރާގުން ފޮނުވާފައިވާ ނަންބަރު: DHR/2022/MCC/61 (Ref: 219) ސިޓީ (23 އޮކްޓޫބަރު 2022)ގެ ކޮޕީއެއް،

ޑޮކިއުމަންޓް 5- ޤާނޫނީ ވަކީލުންނާއި ދިރާގުން ސޮއިކޮށްފައިވާ ޕަވަރ އޮފް އެޓަރނީގެ ކޮޕީއެވެ.

ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ދައުވާއަށް ޖަވާބުދާރީވުމާ ދިފާޢު އަދި އުޛުރުތައް

8. ދިރާގުން ހަފްސާ ރިޝާ މުޙައްމަދުގެ މައްޗަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ދައުވާއާއި ގުޅިގެން ދައުވާ ލިބޭ ފަރާތް ޙާޟިރުކުރަންޖެހޭ ތާރީޚުގައި ހަފްސާ ރިޝާ މުޙައްމަދުއަށް ޙާޟިރުކުރުމަށް މުދި ދައުވާއަށް އިންކާރުކުރާ ދައުވާގެ ޖަވާބު ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. މިގޮތުން ހަފްސާ ރިޝާ މުޙައްމަދުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ދައުވާގެ ޖަވާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ ދިރާގުން ދައުވާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޚިދުމަތެއް ހަފްސާ ރިޝާ މުޙައްމަދުގެ ނަމުގައިވާ ޚިދުމަތް ނޫންކަމަށާއި، ހަފްސާ ރިޝާ މުޙައްމަދުގެ ނަމުގައިވާ ބިލްގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފައިސާގެ އަދަދަކީ ބޮޑު އަދަދެއް ނޫންކަމުގައެވެ.

9. މިގޮތުން ހަފްސާ ރިޝާ މުހައްމަދުގެ ދިފާޢު ހުށަހަޅުއްވައިފައިވާ، އޭގެ ތަފްސީލުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހަފްސާ ރިޝާ މުހައްމަދުގެ ފަރާތުން އެއްބަސްވެގެން ނަގާފައިވާ ޤަރާޟަކީ ކޮންމެ މަހަކު ފިކްސްޑް އަދަދެއް ދައްކަންޖެހޭ ޤަރާޟެއްކަމަށާއި، އެހެންނަމަވެސް، ދިރާގުން އެކަމަށް ބޭނުމެއްނުވި ބޮޑު އަދަދެއްގެ ބިލު ފޮނުވާފައިވާކަމަށާއި، އަދި ބިލުގެ ތަފްސީލު ދިނުމަށް އެދުމުންވެސް އެކަން ދިރާގުން ކޮށްދީފައިނުވާކަމަށާއި، ހަފްސާ ރިޝާ މުހައްމަދުގެ ފަރާތުން ފިކްސްޑް އަދަދެއް ދައްކާގޮތަށް ނަގާފައިވާ ނަންބަރަށް އެއަދަދަށްވުރެން އިތުރަށް އަރަންޖެހޭ ސަބަބެއް ނޯންނާނެކަމަށާއި، ދިރާގުން ހަފްސާ ރިޝާ މުހައްމަދުއަށް ދީފައިވާ ޚިދުމަތް ކަނޑާލާފައިވާކަމަށާއި، އަދި ހަފްސާ ރިޝާ މުހައްމަދުއަށް ވިއްކާފައިވާ ސިމް ނަންބަރު އެހެން ފަރާތަކަށް ވިއްކާލާފައިވާކަމަށާއި، އަދި އޭގެ ފުރުސަތުވެސް ހަފްސާ ރިޝާ މުހައްމަދުގެ އަތުން ނުހައްޤުން ޗާޖުކޮށް ނަގަން މަސައްކަތްކޮށްފައިވާކަމަށާއި، ދިރާގުން ޝަރީޢަތަށް އަންނަންޖެހުނީ ހަފްސާ ރިޝާ މުހައްމަދުގެ ސަބަބުން ނޫންކަމަށާއި، ދިރާގުން އެއްބަސްވުމާއި ޚިލާފަށް ބޮޑު އަދަދެއް ދިރާގުން ހޯދަން ބޭނުންވުމުގެ ސަބަބުންނަކަމަށާއި، ދައުވާގެ ޙަޤީޤީ ގެއްލުމެއް ކުރިމަތިވާންޖެހުނީ ހަފްސާ ރިޝާ މުހައްމަދުއަށް ކަމުގައެވެ.

10. އަދި މި ދައުވާއާއި ގުޅިގެން ހަފްސާ ރިޝާ މުހައްމަދު އެދޭގޮތްކަމުގައި ދައުވާގެ ދިފާޢުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހަފްސާ ރިޝާ މުހައްމަދުގެ ދިފާޢު ހުށަހެޅުމަކީ ކޮބައިކަމާއި ދިރާގަށް ހަފްސާ ރިޝާ މުހައްމަދު ދައްކަންޖެހޭ އަދަދު ކަނޑައަޅައިދިނުމަށެވެ.

ޝަރީޢަތް ހިންގުމަކާ ނުލައި މައްސަލަ ނިންމުމަށް ކަނޑައެޅުން

11. ޤާނޫނު ނަންބަރު: 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 164 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) އަށް ބަލާއިރު، ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ދައުވާއަކާއި ގުޅިގެން ނުވަތަ ދައުވާގައި ހިމެނޭ ވަކި ބައަކާއި ގުޅިގެންވެސް އަދި ކޯޓުން ބަލައިގަންނަ ކޮންމެ ބާވަތެއްގެ މައްސަލައެއްގައިވެސް، "ޝަރީޢަތް ހިންގުމަކާ ނުލައި މައްސަލަ ނިންމުން" މި ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ޝަރީޢަތް ހިންގުމަކާ ނުލައި، ދައުވާކުރާ ފަރާތް ނުވަތަ ދައުވާލިބޭ ފަރާތް ދެކޮޅަށް ކޯޓުން މައްސަލަ ނިންމިދާނެކަން އެނގެއެވެ. އެގޮތުން ދައުވާ ނުވަތަ މައްސަލަ، ދައުވާކުރާ ފަރާތުން އެދިފައިވާ ގޮތަށް ނިންމުމުގެ ފުރުޞަތު ނެތްކަމުގައި ކޯޓަށް ފެނިއްޖެނަމަ ނުވަތަ ދައުވާ މައްސަލައިން

ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ދިފާޢުވެދޭނެކަމުގެ ފުރުޞަތު ނުލިބުނުކަމުގައި ކޯޓަށް ފާޅުވެފައިވާނަމަ، އަދި ޝަރީޢަތުގެ ހިންގައިގެން މައްސަލަ ދައުވާއާމެދު ގޮތެއް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ސަބަބެއް ނެތްކަމުގައި ކޯޓަށް ފާޅުވެފައިވާނަމަ، މިކަންކަމަށް ރިއާޔަތްކުރަން ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ދައުވާއަކާ ގުޅިގެން ނުވަތަ ދައުވާގައި ހިމެނޭ ވަކި ބައެއް ގުޅިގެން ޝަރީޢަތް ހިންގުމަކާ ނުލައި، ދައުވާކުރާ ފަރާތާ ދޭތެރޭ ނުވަތަ ދައުވާލިބޭ ފަރާތާ ދޭތެރޭގައި މައްސަލަ ނިންމައި، އެ ދައުވާ ނުވަތަ ދައުވާގެ ބައިތަކުގެ ކޯޓަށް ޙުކުމް ކަނޑައެޅިދާނެކަން އެނގެއެވެ.

12. ދިރާގުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ބިލާ މުޢާމަލާތުގެ މަޢުލޫމާތުގައިވާ މި ދައުވާއާއި ގުޅިގެން ހުށަހަޅާ ބިލާ މުޢާމަލާތުގެ ފަރާތުން ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ދިފާޢުއަށާއި މައްސަލައާއި ގުޅިގެން ދިރާގުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ދައުވާގެ ޚުލާޞާއި ދައުވާ ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު، އަދި އިތުރު ބަޔާނެއް ނަގަން ނުޖެހޭ މި މައްސަލައިގައި ޝަރީޢަތުގެ ހިންގައިގެން މި ދައުވާއާމެދު ގޮތެއް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ސަބަބެއް ނެތްކަމުގައެވެ. އެހެންކަމުން، އެގޮތުގެ މަތިން މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 165 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ކޯޓުން އަމިއްލަ އިސްނެގުމުގެ މަތިން މި މައްސަލަ ޝަރީޢަތް ހިންގުމަކާ ނުލައި ނިންމުމަށް ބެލިއިރު، ދިރާގު އާއި ހުށަހަޅާ ބިލާ މުޢާމަލާތުން، އެ މާއްދާގައި ބަޔާންވެގެންވާ ގޮތުގެމަތިން 14 (ސާދަ) ދުވަސްތެރޭން ކޯޓުން ނޯޓިސް ދީފައިވެއެވެ. އަދި މިފަދައިން ނޯޓިސް ދިން ނަމަވެސް، ޝަރީޢަތް ހިންގުމަކާނުލައި މައްސަލަ ނިންމުމަށްބެހޭކަމަށް، ކޯޓުން ދިން އިސްލާހު ބުނެފައެއް ނޯޓިސްއާއި ގުޅިގެން، ދެފަރާތުންކުރެ ފަރާތަކުން ބުނެފައެއްނުވާތީ، މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 166 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން، އިތުރު އެއްވެސް ހިޔާލެއް ހޯދުމެއް ނެތި ކޯޓުން ހުކުމް ކުރުމަށް ނިންމީމެވެ.

ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކުރާ ކަންތައްތައް

ދައުވާގައި ހުށަހެޅި ބިލު ފައިސާ ނަގައިދިނުމާ ބެހޭ

13. ދައުވާގައި ދިރާގުން ހުށަހެޅި ބިލު ފައިސާގެ ތަފުސީލު ދިރާގުން ހުށަހަޅާ ރިޕޯޓް ދައުވާކުރަނީ ހުށަހަޅާފައިވާ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޖުމުލަ ދައުވާކުރާ ޙައްޤުކަމުގެ ސާބިތުކަމުގައިވާ ފައިސާ ބިލުގައިވާ ބިލުތަކުން ބެލިއިރު، ދިރާގުން ރިޕޯޓް ބިލާ މުޢާމަލާތުގެ ބިލުތަކުގެ ރިޕޯޓް ބިލާ މުޢާމަލާތު ދިރާގުން ނަގާފައިވާ ސަރވިސް ނަންބަރު 778XXXX އަށް ފޯނުކޯޑުން ޖުމުލަކޮށް ހުށަހެޅުނު ބަލުމުގައި ބިލުތަކާ ގުޅިގެން ބިލު ފައިސާ ދައްކާނެކަމަށް

ގޮތުގެ ތަފްސީލު ބިލްތަކުން ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. އަދި ބިލްތަކަށް ފައިސާ ނުދައްކާތީގެ ސަބަބުން ހަފްސާ ރިޝާ މުޙައްމަދުގެ ފަރާތުން ދިރާގަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާގެ އައުޓްސްޓޭންޑިންގ ބެލެންސްގެ ގޮތުގައި ނުދައްކައިވާ މިންވަރު އެނގޭނެ ސްޓޭޓްމަންޓް ދިރާގުން ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. މިގޮތުން މި ސްޓޭޓްމަންޓަށް ބަލާއިރު، ހުރިހައިވާ ޖުމްލަތަން 15,891/37ރ (ފަނަރަ ހާސް އަށް ސަތޭކަ ނުވަދިހަ އެއް ރުފިޔާ ތިރީސް ހަތް ލާރި) ދައްކަންޖެހޭކަން އެނގެން އޮވެއެވެ. އަދި ބުނެވުނު 15,891/37ރ (ފަނަރަ ހާސް އަށް ސަތޭކަ ނުވަދިހަ އެއް ރުފިޔާ ތިރީސް ހަތް ލާރި) ނުދައްކައިގެން ފައިސާ ދައްކުމަށް އަންގައި ހަފްސާ ރިޝާ މުޙައްމަދުއަށް ދިރާގުން ނޯޓިސް ފޮނުވާފައިވާކަން އެނގެއެވެ.

14. މި މައްސަލާގައި ހަފްސާ ރިޝާ މުޙައްމަދުގެ ފަރާތުން ނަގާފައިވާ ދިރާގުއާއި ހަފްސާ ރިޝާ މުޙައްމަދުއަށް ހިދުމަތް ފޯރުކޮށްދީފައިވާގޮތަކީ، ދިރާގުން ހަފްސާ ރިޝާ މުޙައްމަދު ނަގާފައިވާ ފިކްސްޑް ބްރޯޑްބޭންޑްކަމުގައި، އެހެންނަމަވެސް ފިކްސްޑް ބްރޯޑްބޭންޑުން އިތުރުން ފައިސާ ދައްކަންޖެހިފައިވާ، އިންޓަރނެޓްޚިދުމަތްދެއެވެ. އެހެންކަމުން ހަފްސާ ރިޝާ މުޙައްމަދުގެ ބަޔާންވެސް ދިރާގުން ހަފްސާ ރިޝާ މުޙައްމަދުއަށް ދިރާގުން ހިދުމަތް ފޯރުކޮށްދީފައިވާކަން އެނގެއެވެ. އަދި މި ހިދުމަތަށް ފައިސާތަކުގެ ދައްކަންޖެހިފައިވާކަން އެނގެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް، ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާގެ އަދަދާއިމެދު ހަފްސާ ރިޝާ މުޙައްމަދުގެ ފަރާތުން ސުވާލު އުފައްދާފައިވާކަން ހަފްސާ ރިޝާ މުޙައްމަދުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ދިފާޢު ފޯމުން އެނގުނު ނަމަވެސް، ދިރާގުން ހުށަހަޅާފައިވާ ހަފްސާ ރިޝާ މުޙައްމަދު ދިރާގުން ނަގާފައިވާ ސަރވިސް ނަންބަރު 778XXXX ގެ ބިލްތަކަށް ހަފްސާ ރިޝާ މުޙައްމަދުގެ ފަރާތުން އިންކާރުކޮށްފައިނުވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން ހަފްސާ ރިޝާ މުޙައްމަދުގެ ފަރާތުން ދައްކާ ވާހަކައަކީ ބާކީވާ އެއްވެސް ހިސާބުތަކެއް ހަފްސާ ރިޝާ މުޙައްމަދުގެ ފަރާތުން ދައްކާނެ ދިރާގުއާއެކުގައިވެސް އަދި ހުރި ހުށަހެޅުމަށް ދެވުނު ނޯޓިސްގެ މުއްދަތުގައިވެސް ހުށަހަޅާފައިނުވެއެވެ.

15. އިސްވެ ބުނެވުނުފަދައިން މި ކަން ހުރުމުން، ދިރާގުން ހަފްސާ ރިޝާ މުޙައްމަދުއަށް ފޯރުކޮށްދީފައިވާ ހިދުމަތަށް ދައްކަންޖެހޭ 15,891/37ރ (ފަނަރަ ހާސް އަށް ސަތޭކަ ނުވަދިހަ އެއް ރުފިޔާ ތިރީސް ހަތް ލާރި) އަދަ ދިރާގަށް ހަފްސާ ރިޝާ މުޙައްމަދު ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއެއްކަން އެނގެން އޮތުމުން، މި ފައިސާ ދައްކާފައިވާކަން އެނގެން

ނުދެއްކުމުން، ބަންދުވުނު 15,891/37ރ (ފަނަރަ ހާސް އަށް ސަތޭކަ ނުވަދިހަ އެއް ރުފިޔާ ތިރީސް ހަތް ލާރި) އަދި ދިރާގަށް ހަވާލާ ކުރަން މުދައްޢާ ދައްކަންޖެހޭނީ ފައިސާއެކެވެ.

ޤާނޫނީ މަސްއަލަތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރުން ފައިސާ

16. ޝަރީޢަތުގެ ހަރަދަކީ މަދަނީ ދައުވާއެއް ކުރިއަށްގެންދާ ފަރާތްތަކަށް، އެ ދައުވާ ކުރިއަށްގެންދިއުމަށް ފަރާތްތަކުގެ ޚަރަދުވާ ފައިސާ ނަގައިދޭ ހަރަދުއްކަން މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު[1]ގެ 30 ވަނަ މާއްދާއަށް ބަލާލުމުން އެނގެއެވެ. ޝަރީޢަތުގެ ހަރަދާއި ގުޅޭ އިޖުރާއަތު ތަފްސީލުކޮށްދީފައިވަނީ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު[2]ގެ ފަސްސާޅީސްވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައެވެ. މި ބާބުގެ ދަށުން އިސްކުރެވޭ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު[3]ގެ 270 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ އެހެން ޤާނޫނެއްގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިނުވާނަމަ ހިނދަކު، އާންމު އުސޫލަކީ، ޝަރީޢަތުގެ ހަރަދު، ދައުވާ ކާމިޔާބުވި ފަރާތަކަށް، އެ ދައުވާ ކާމިޔާބުނުވި ފަރާތުގެ ފަރާތުން ކޯޓުން ނަގައިދިނުމަށް ޙުކުމްކުރުމެވެ. އާންމު އުސޫލުގެ ދަށުން ހަރަދު ނަގައިދިނުމުގައި ދައުވާގައި ހިނގި ކަންކަމާ ގުޅިގެން ކޯޓުން ދެކޭ ގޮތަށާއި ހަރަދު އެކަށީގެންވާ މިންވަރެއް ކަމަށް ކޯޓުން ފެނިގެންދާނަމަ އެ ހަރަދު ދައްކަން ކޯޓަށް އެންގިދާނެކަމަށް މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު[4]ގެ 274 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައެވެ. އެގޮތުން މިކޮއްޓާ އެއްވެސް ފައިސާއެއް ހަރަދުކޮށްފައިވާކަމަށް އެފައިސާއެއް ޝަރީޢަތުގެ ހަރަދުގެ ގޮތުގައި ހޯދުމަށް އެދޭނަމަ އެ ފައިސާ ނަގައިދިނުމުގައި އެ ފައިސާ ހަރަދުކޮށްފައިވާކަން އެނގޭނެ ލިޔެކިޔުމެއް ހުށަހަޅަންޖެހޭނެއެވެ. ނަމަވެސް ހަރަދުކުރިކަން އެނގޭނެ ލިޔެކިޔުމެއް ހުށަހަޅަންޖެހޭނެއެވެ.

17. ދިރާގުގެ ފަރާތުން ވަކީލަކު ޢައްޔަންކުރުމަށް އެފަރާތުން ވަކީލު ފީގެ ގޮތުގައި -/2,000ރ (ދެ ހާސް ރުފިޔާ) ހޭދަކުރި އެދިފައިވާ އެދުމަށް ބަލާއިރު، މިކަން ސާބިތުކޮށްދިނުމަށްއެދި ދިރާގުން ހުށަހަޅާފައިވާ "Deed of Variation" އިން -/20,000ރ (ވިހި ހާސް ރުފިޔާ) އަށްވުރެން މަދުން ހޭދަކުރި އެކަމާ މަސްއޫލުވާނެކަމުގައި ދިރާގުން ހޭދަކުރި އެދުން ފައިސާ ކޯޓުން ނަގައިދިނުމަށް ރިޢާޔަތް ކުރާ ގޮތުގައި ދިރާގުން ވަކީލުންނަށް ދީ ފައިސާގެ އިތުރުން ހިނގާނެގޮތެއްގެ ގޮތުގައި -/2,000ރ (ދެ ހާސް ރުފިޔާ) ދޭންކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، ޝަރީޢަތުގެ

---

1 ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021

2 ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021

3 ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021

4 ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021

ހަރަދަކީ ދައުލާ ކާމިޔާބުކުރާ ފައިސާއިން ކޮށްފައިވާ ހަރަދުކުރުމުގައި ވާންޖެހޭނެކަމާއި، ނުވަތަ އެ ހަރަދުކުރަންޖެހުނުކަން އެނގެން އޮންނަންވާނެކަމާއި، އަދި އިންސާފުޙާސިލްކުރުމުގެ ގޮތުގައި ދައުލާ ކާމިޔާބުވުމަށްޖެހޭނަމަ ދައުލާކުރާ ފަރާތުން ވަކީލުންނަށް ދޭންޖެހުނު ފައިސާއަކީ އެއީ ޝަރީޢަތުގެ ހަރަދުގެ ގޮތުގައި ދައުލާ ނާކާމިޔާބުވާ ފަރާތުގެ އަތުން ދައުލާ ކާމިޔާބުވާ ފަރާތަށް ނަގައިދިނުން ފައިސަލާކުރުމުގައި މަތީގައި ބޭނުންކުރެވުނު ކަންތައްތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރާއިރު ބެލެވެން ނެތެވެ. އެހެންކަމުން ދަޢުވާގެ ޤާނޫނީ ވަކީލަށް ހަރަދުކުރަންޖެހުނުކަމަށް ބުނާ ހޯދުމަށް އެދިފައިވާ 2,000/-ރ (ދެ ހާސް ރުފިޔާ) އަދި ދަޢުވާގަން ހަވްސާ ރިޔާ މުޙައްމަދު ދައްކަންޖެހޭނެ ފައިސާއެއްކަމުގައި ކަނޑައަޅައިދެވޭނެ ހަމައެއް ނެތެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ޙައްޤު ބަޔާންކޮށްދިނުން

18. މި ޤަޟިއްޔާ މި ކޯޓުން ނިންމުމުން، ދެފަރިކޮޅުގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުގެ ޙައްޤު މި މައްސަލައިގެ ހަބަރުލިބުނުނަމަ ލިބިގެންވެއެވެ. އެގޮތުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުގެ މުއްދަތަކީ މި ކޯޓުން މި ޤަޟިއްޔާ ނިންމާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހެވެ.[5] އަދި އެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓު ހަބަރުލިބުނުނަމަ ހަވާލުކުރެވިފައިނުވާނަމަ، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ގުނަން ފަށާނީ ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓު ހަބަރުލިބުނުނަމަ ހަވާލުކުރި ތާރީޚެވެ.[6] އެހެންނަމަވެސް، ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓުގެ ކޮޕީއަކަށް ބިނާކޮށްގެން އިސްތިއުނާފަށް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.[7]

ޙުކުމް

ދެންފަހެ، ބަޔާންވެދިޔަ ކަންތައްތައް އެގޮތުގައި ހުރުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޕޯސްޓް ލިމިޓެޑް ކޯޕަރޭޝަން (ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު: C-0024/88) އަށް މ. މަސްކަޓްއޮންގެ / މާލެ، ހަވްސާ ރިޔާ މުޙައްމަދު (ދ.ރ.އ. ކާޑު ނަންބަރު: A003994) 15,891/37ރ (ފަނަރަ ހާސް އަށް ސަތޭކަ ނުވަދިހަ އެއް ރުފިޔާ ތިރީސް ހަތް ލާރި) ދައްކަންޖެހި ނުދައްކައިވާކަން ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި،

[5] ޤާނޫނު ނަންބަރު: 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 283 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ).
[6] ޤާނޫނު ނަންބަރު: 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 283 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ).
[7] ޤާނޫނު ނަންބަރު: 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 283 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ).

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު 20212 | ފޯން: 3002701, 3002702, 3002703 | އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv

ބޭންކުން 15,891/37ރ (ފަނަރަ ހާސް އަށް ސަތޭކަ ނުވަދިހަ އެއް ރުފިޔާ ތިރީސް ހަތް ލާރި) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ގުޅުން ޕަބްލިކް ލިމިޓެޑް ކޮމްޕެނީއަށް ލިބިދިނުމުގެ ގޮތުން 23 ނޮވެމްބަރު 2024ގެ 12:00ގެ ކުރިން ބޭންކުން ފައިސާ ސިވިލް ކޯޓަށް ދައްކައި ހަވާލުކުރުމަށް ހައްސާ ރީނާ މުޙައްމަދުއަށް އަންގައި،

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ގުޅުން ޕަބްލިކް ލިމިޓެޑް ކޮމްޕެނީއިން މި މައްސަލަ ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުގެ ސަބަބުން ހަރަދުކުރަންޖެހުނުކަމަށް ބަޔާންކުރާ -/2,000ރ (ދެ ހާސް ރުފިޔާ) ނަގައިދިނުން ދޭންޖެހޭކަމަށް ކަނޑައަޅައި،

ޙުކުމްކުރީމެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ފަނޑިޔާރު

އިސް ޤާޟީ މަރްޔަމް ވަޙީދު

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު 20212 | ފޯން: 3002701, 3002702, 3002703 | އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv